



TRONDHEIM KOMMUNE

UTVIKLINGSPLAN 2022

for

Trondheim folkebibliotek

januar 2022

Trondheim kommune



Innledning

Utviklingsplanen gir retning for hvordan enheten arbeider med utførelse og utvikling av enhetens tjenester, i tråd med vedtatte mål og tiltak. Målene i tiltaksplanen bygger på innholdet i:

- [Handlings- og økonomiplan 2022-2025](#)
- [Folket, kunsten og byen mot 2030 \(kommunedelplan for kunst og kultur\)](#)
- [Handlingsprogram kunst og kultur 2020-2023](#)
- [FNs bærekraftsmål](#)
- [Nasjonal bibliotekstrategi](#)

[Oversikt over alle kommunale planer](#)

Beskrivelse av kjernevirksomhet

Lokaler/arena	Trondheim folkebibliotek består av 8 bydelsbibliotek som er lokalisert i Midtbyen, Ranheim, Byåsen, Heimdalen, Saupstad, Moholt, Klæbu og Risvollan. I tillegg leverer vi tjenester til Trondheim fengsel og Byåsen videregående skole. På Elgeseter er vi i tillegg involvert i en samskappingsarena, Bøker og bylab. Politikerne har også vedtatt at det på sikt skal etableres et barne- og ungdomsbibliotek på Lade.
Oppdraget	Biblioteket skal være et trygt og godt sted for kunnskap, litteratur og opplevelser på tvers av generasjoner, språk, kulturell opprinnelse, sosial bakgrunn, identitet og bydeler. Trondheim folkebibliotek er den kulturinstitusjonen i Trondheim som brukes av flest mennesker. Bibliotekene er viktig sosial infrastruktur som tilbyr innbyggerne gratis møteplasser der de bor. Biblioteket bidrar til å sikre at vi fortsatt er en kommune med kunnskapsrike, nysgjerrige og engasjerte innbyggere.
Målgruppe	Folkebiblioteket er til for alle innbyggere. Tilbud til barn og ungdom er utpekt som særlig satsingsområde.
Ressurser	Biblioteket har ca 50 årsverk fordelt på drøye 60 ansatte.
Utfordringer	<ul style="list-style-type: none">• Hvordan få alle våre pre-korona brukere tilbake til biblioteket• Sikre best mulig utnyttelse av bibliotekets ressurser til nytte for kommunens innbyggere• Sikre medvirkning fra innbyggerne i utviklingen av tilbudet• Sikre innbyggerne brukervennlige digitale tjenester og bredde i det digitale innholdet.

Innledning:

Utarbeidelse av bibliotekplan, utredning av bydelsbibliotek på Lademoen / Lilleby, oppstart av prosjektet SmartLib og deltagelse i utviklingen av nasjonal digital infrastruktur utgjør de viktigste overordnede satsingene i 2022.

Biblioteket skal fortsatt prioritere samlende aktiviteter som familietilbud på lørdager og søndager, lesestunder, litterære lunsjer, forfatterbesøk, debatter, bydelsfester, språkkafeer, digital veiledning, ulike kreative verksteder, litteraturfest og konserter. Individuell formidling og veiledning, samlingsutvikling og videreutvikling av våre digitale tjenester er også sentrale kjerneaktiviteter.

Biblioteket er en uformell læringsarena som bidrar til læring hele livet. Biblioteket har en sentral rolle som kunnskapsformidler og bidrar aktivt til sosial utjevning gjennom å motvirke digitale skiller i samfunnet, både mellom ulike aldersgrupper og kulturer.

Trondheim folkebibliotek utvikles ut fra prinsippet om at biblioteket er innbyggernes bibliotek. Det er innbyggernes behov og ønsker som er i sentrum for all bibliotekutvikling. Samskaping er en viktig metodikk for å sikre innbyggernes deltakelse.

Brukernes medievaner er i hurtig endring, noe som gjør det mindre relevant å skille mellom fysiske og digitale medier. Trondheim folkebibliotek samarbeider med de andre storbybibliotekene for å sikre innbyggerne brukervennlige digitale tjenester.

Trondheim folkebibliotek vil i 2022 - 2024 jobbe med FNs vedtatte bærekraftsmål som fundament for utvikling av biblioteket. Bibliotekenes arbeid er synlig i alle hovedmålene, særlig når det gjelder offentlig tilgang til informasjon, sosial utvikling og utjevning, tilgang til teknologi og livslang læring. Biblioteket har i perioden spesielt valgt å jobbe med mål 4, 10, 11 og 17. Bibliotekene har også sitt eget delmål 16.10; Sikre allmenn tilgang til informasjon som setter klare rammer for våre prioriteringer.

Alle våre tilbud skal ha som mål å gi økt kunnskap og redusere ulikhet. Vi ønsker å inngå partnerskap/samarbeid med enda flere aktører for å kunne oppfylle FNs mål nr 17 om samarbeid. Våre viktigste samarbeidspartnere er fylkesbiblioteket, Kunnskapsbyen, Litteraturhuset i Trondheim, Olavsfest, Vitensenteret, TSO, Kosmorama, frivilligsentraler, andre enheter i Trondheim kommune, ulike frivillige organisasjoner og NTNU.

Mål og tiltak

1. Folket - Kultur for alle

Kunst og kultur har en verdi i seg selv, men har også en nytteverdi for samfunnet. Kunst og kultur styrker fellesskapet, forebygger utenforskap og kan bidra til å utjevne forskjeller mellom folk. Kommunen skal legge til rette gjennom å sørge for god tilgang på arenaer for egenaktivitet og for opplevelser, både i bydelene og i sentrum. Barn og unge må få tilbud i sitt nærmiljø. Kulturtilbudene skal imøtekomme innbyggernes behov gjennom hele livet.

Vedtatte mål fra Kommunedelplan for kunst og kultur:

1. Innbyggerne skal ha gode vilkår for å kunne delta aktivt i et bredt og mangfoldig kunst- og kulturliv
2. Barn og unge skal ha et helhetlig kunst- og kulturtilbud
3. Kulturarven skal være en ressurs for framtida
4. Kunst og kultur skal bidra til en inkluderende, mangfoldig og bærekraftig by
5. Kunst og kultur skal være kilde til livslang læring

Tiltak fra handlingsprogram kunst og kultur	Overordnede tiltak i biblioteket
Avklare bibliotekstruktur, flytting av biblioteket på Heimdal og evt nytt bibliotek på Tiller	Bibliotekstruktur er en av bestillingene fra politikerne for bibliotekplan som skal ferdigstilles første halvår 2022. Det er foreslått å samlokalisere bibliotek og klubb på Byåsen. Det er avsatt 2,5 mill til utredning av bydelsbibliotek på Lademoen/Lilleby
Øke bemanningen i bibliotekene opp mot gjennomsnittet for de store byene	Dagens budsjettsituasjon gir ikke rom for økning av antall ansatte Effektivisere tjenestene gjennom SmartLib prosjektet slik at ansatte kan bruke mest mulig tid på innbyggerne og videreutvikling av bibliotekene.
Gjøre bygningsmessige tilpasninger inne i hovedbiblioteket	Fortsette å videreutvikle bibliotekene til gode rom å for å være, gjøre, lære og oppleve.

Bidra i videreutvikling av kulturkvartalet og Peter Egges plass som tverrfaglig arena for arrangement	Videreutvikle tilbudene på Barnas torg i samarbeid med andre aktører og med Midtbyen management som koordinerer bruken av plassen.
Realisere nytt barne- og ungdomsbibliotek i området Lademoen / Lilleby	Følge opp pkt. 2 i politisk vedtak fra 2014: «2. Formannskapet ber om at det på sikt etableres et barne- og ungdomsbibliotek i Lade/Lilleby-området, gjerne i tilknytning til barne- eller ungdomsskole.». Det er avsatt 2,5 millioner til utredning i 2022.
Øke innkjøp av litteratur på sørsamisk	Formidle og utvide vår samiske samling. Ta i bruk den samiske versjonen av Bokstart.
Synliggjøre bibliotekets virksomhet som arena for litteratur og kunnskap, og som møteplass	Videreutvikle kommunikasjonsarbeidet. Ferdigstille kommunikasjonsplan. Markedsføre hemmelige tjenester og "velkommen tilbake til biblioteket"
Øke bibliotekets mediebudsjett opp til landsgjennomsnittet	Dagens budsjettsituasjon gir ikke rom for økt mediebudsjett. Lage samlingsutviklingsplan for å utnytte ressursene best mulig. Prosjektet SmartLib har som mål å effektivisere logistikken og bedre utnyttelsen av samlingene.
Øke deltakelsen fra minoriteter ved bruk av fritidsverter, tiltak i regi av Kulturenhet og bibliotekene, og frivillige.	
Øke innsatsen og videreutvikle tiltak for å bekjempe digitalt utenforskap - hovedbiblioteket	Følge opp den nasjonale strategien "Digital hele livet"
Særskilte tiltak i avdelingene	
Tiltak relatert til bærekraftsmålene	
Mål 4: God utdanning	<ul style="list-style-type: none"> Tilby mediesamlinger fysiske såvel som digitale av høy kvalitet med bredde og dybde. Se på mulighetene for ekstramidler til

	innkjøp av pensumbøker til videregående og privatister
Mål 10: Mindre ulikhet	<ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle tilbudet for personer med lav digital kompetanse • Nettverk for Digitalt utenforskap • Videreutvikle spilltilbudet på bibliotekene
Mål 11: Bærekraftige byer og samfunn	<ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle tilbudet av utlån av verktøy, el-lastesykler og frøbibliotek på bibliotekene. • Tilby utlån av verktøy på biblioteket i Midtbyen. • Leverer kasserte materialer og følge opp samlingen på Bøker & bylab
Mål 16.10: Sikre allmenn tilgang til informasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Plan for samlingsutvikling for å sikre best mulig ressursutnyttelse av både fysiske og digitale medier • Deltager i Bibliotekets litteraturpris
Tiltak fra andre planer og pågående satsinger (Eldreplan, Fattigdomsplan, Frivillighetsplan, Den samskapte kommunen)	

2. Kunsten - Kultur for kunst

Tilskudd til frie, uavhengige kunstnere er ett av kommunens viktigste verktøy for å nå målene som kunst- og kulturby. Gode produksjons- og visningslokaler er det andre nøkkelementet. Trondheim kommune vil bidra til at kunstnere har gode muligheter for å produsere, formidle og forvalte profesjonell kunst. Trondheim kommune må øke innsatsen og bidra til at både byen og kunstnerne kommer i posisjon for å ta del i nasjonale tilskuddsordninger av ulike slag. Dette gjelder både ved nybygg og andre nasjonale støtteordninger som fordrer lokale bidrag. Kommunen vil styrke virkemiddelapparatet for kulturnæringer.

Vedtatte mål fra Kommunedelplan for kunst og kultur:

1. Kunsten og kulturen skal være fri, uavhengig og selvstendig
2. Trondheim skal ha aktive, attraktive og fremragende kunst- og kulturmiljø
3. Trondheim skal ha gode vilkår for produksjon og presentasjon av profesjonell kunst og kultur

4. Kunst- og kulturmiljøene skal styrkes gjennom kunnskap og samarbeid

5. Kulturnæringene skal være konkurransedyktige og bærekraftige

Tiltak fra handlingsprogram kunst og kultur	Overordnede tiltak i biblioteket
Etablere fire skriveplasser for forfattere ved hovedbiblioteket	Kontorfellesskapet for fribyforfatterne/forfattere er etablert
b) Søke nasjonale midler til forskningsprosjekt om bibliotekets betydning som samfunnsaktør	Oppstart av SmartLib med tildelte midler fra Forskningsrådet i samarbeide med NTNU
Særskilte tiltak i avdelingene	
1.	
Tiltak relatert til bærekraftsmålene	
Mål 10: Mindre ulikhet	Prosjektet uLest, i samarbeid med Skaun og Melhus, har som mål å gi flere ungdommer leselyst og jobber for at ungdom formidler til ungdom
Mål 11: Bærekraftige byer og samfunn	Fortsette samarbeidet med samskappingsarenaen bøker & bylab og bærekraftssenteret ved å bidra med kasserte bøker og samarbeide om bærekraftssamtaler
Mål 17: Samarbeid	<ul style="list-style-type: none">• Slutføre prosjektet #dittbibliotek – i hele byen• Lage og gjennomføre prosjektet - Med VR-briller på historien i samarbeid med Spætt film• Starte opp Bibliotekets litteraturpris - i samarbeid med storbybibliotekene
Tiltak fra andre planer og pågående satsinger (Eldreplan, Fattigdomsplan, Frivillighetsplan, Den samskapte kommunen)	

3. Byen - Kultur som drivkraft

Arenaer for kunst, kultur som næring må prioriteres og sikres på lik linje med andre funksjoner dersom vi skal nå målene om en attraktiv og klimavennlig byutvikling. Arbeidet med å utsmykke byrommene med kunst skal fortsette. Det nasjonale jubileet i 2030 knyttet til slaget på Stiklestad og helliggjøringen av Olav Haraldsson i Nidaros sommeren etter, skal planlegges slik at Trondheim tar sin naturlige og selvfølgelige plass i feiringen. For å sikre kulturarven og ivareta kulturminner som bryggerekka og krigsminnene på Nyhavna med flere, er vern gjennom bruk en viktig strategi.

Vedtatte mål fra Kommunedelplan for kunst og kultur:

1. Kunst og kultur skal være en overordnet del av by- og samfunnsutviklingen
2. Kunst, kultur og kulturarv skal prege Trondheim
3. Trondheim skal ha en sterk posisjon som kulturelt knutepunkt
4. Trondheim skal ha en sentral rolle i det nasjonale tusenårsjubileet i 2030
5. Trondheim skal være en internasjonalt attraktiv kunst- og kulturby

Tiltak fra handlingsprogram kunst og kultur	Overordnede tiltak i biblioteket
Sikre at det tilrettelegges for arbeidsplasser og arenaer for kunst og kultur i områdeutviklingen	Bydelsbibliotek i flest mulig bydeler
Styrke Trondheims attraktivitet som kulturby	Bidra til å løfte frem Trondheims forfattere og kunstnere
Utvikle byens rolle og identitet i det regionale samarbeidet	Videreutvikle samarbeidet med fylkesbiblioteket og delta i prosjekter med andre kommuner som uLest
Bidra til økt internasjonal promotering av byens kunstnere og kunst- og kulturinstitusjoner	Samarbeide med andre aktører som Olavsfest, MiST, TSO, K.U.K, Kunsthallen, Kulturenheten etc.
Særskilte tiltak i avdelingene	
<ol style="list-style-type: none">1. Utrede alternativer til dagens meråpent-løsning2. Inngå ny innkjøpsavtale for fysiske medier3. Videreutvikle enheten som lærende organisasjon med kunnskapsbasert praksis	
Tiltak relatert til bærekraftsmålene	

Mål 10: Mindre ulikhet	Videreutvikle litterære tilbud for fremmedspråklige
Mål 17: Samarbeid for å nå målene	Fortsette arbeidet med å ta biblioteket ut av biblioteket, ved blant annet å inngå flere partnerskap
Tiltak fra andre planer og pågående satsinger (Fattigdomsplan, Stein, saks, papir, 0-24-samarbeidet, Den samskapte kommunen)	